

Derigjennem vilde man altsaa kunne naae det Samme, som man her vil naae ad en Omvei, nemlig at faae Lyendet annulleret. Hvad nu Spørgsmaalet om Paategningens Annullering angaar, da forekommer det mig, at hvis det bestemtes, at kun Politimesteren kunde foretage den, saa vilde Paategningen ogsaa faae en virkelig Betydning, og jeg kan egentlig ikke se, at det vilde være saa overordentlig vanskeligt at gaa den Vej. Jeg tænker mig for Exempel, at et Lyende med Urette er bleven bortvist fra sin Tjeneste eller mishandlet eller paa anden Maade har lidt en Medfart, der berettiger det til at forlade sin Tjeneste. Han gaar saa til Politimesteren, fortæller ham, hvad der er sket, og viser ham Paategningen, og hvis da Politimesteren — thi det ønsker jeg bibeholdt — forfølger Sagen ex officio efter § 8, hvad vil saa ske? Han vil da hurtigst mulig, i Løbet af et Par Timer eller senest den følgende Dag, indkalde Husbonden og optage foreløbig Forklaring, hvorefter han vistnok temmelig hurtigt vil kunne komme til et Resultat. Nu kan der ganske vist komme Tilfælde, hvor han ikke kan gaa saa hurtigt frem, hvor der er Uenighed tilstede for Exempel om Maden, som Lyendet siger er slet, medens Husbonden siger, at den er god, eller om, hvorvidt Lyendet er blevet mishandlet eller ikke, og hvor det da vil være nødvendigt at høre Vidner; men disse Vidner ville jo være tilstede paa samme Maade, og jeg tror ikke, det kan ventes at ville tage synderlig mange Dage at faae Sagen opklaret. Har Lyendet Ret i sin Paastand, saa har han et Krav paa Erstatning, der saa godt som altid vil kunne blive fuldgjort gjennem den Dom, der falder; Lyendet har jo Ret til at holde sig til Husbonden for den Erstatning, der tilkommer ham for ubesøjet Bortvisning, og for det Tab, han har lidt derved, at han ikke har kunnet faae en ny Tjeneste. Er Lyendet derimod uden Ret, saa er der ikke slet nogen Ulykke, fordi han ikke faar Paategningen strax annulleret; det skulde da være, at der kunde hengaa temmelig lang Tid, inden det skete, saa at Lyendet, hvis man straffe saftigholdt de Bestemmelser, der kunde komme til at staa i Lovforslaget, blev uheldigt stillet ved ikke at kunne faae Tjeneste i længere Tid. Dette kunde imidlertid afhjælpes ved en Tillægsbestemmelse, hvorefter Politimesteren under saadanne særegne Omstændigheder uden videre kunde annullere Paategningen. Man kan maaske gaa ud fra, at den Slags Tilfælde kun undtagelsesvis vilde forefalde. De kunde foresalbe, naar for Exempel Politimesteren fandt Sagen tvivlsom og mente, at dens Af-

gjørelse vilde tage lidt længere Tid, 8 eller 14 Dage eller lignende. Jeg tror, som sagt, at det vilde være muligt ved at gaa frem paa den Maade at give disse Paategninger en virkelig Betydning. Ellers kan jeg i visse Retninger fuldstændig slutte mig til den høitværede Minister, naar han mente, at det maatte være overordentligt ubehageligt for en Husbond at beholde et Lyende, som endelig vilde bort fra ham. Det gjør man jo som oftest ogsaa kun nødigt, naar ikke Forholdene tvinge En dertil. Jeg har kun villet gjøre disse Henstillinger, for at de kunne blive tagne under Overveielse af et eventuelt Udvalg.

**J. Andersen:** Jeg kan nu ikke se de store Vanskeligheder, der skulde være ved at forstaa dette Lovforslag. Der er en Ting, vi altid maa huske paa, naar vi behandle Lyendeforhold, og det er, at vi maa tage os iagt for at gjøre dem mere betydelige for Lyendet end for Husbonden. Følgen vil ellers blive, at Lyendet slet ikke tager fast Tjeneste, men arbejder for Dagleie eller Ugeleie, saa at altsaa det hele Lyendeforhold bliver aldeles ødelagt. Det er det, som vi skulle tage os iagt for. Man kan jo ikke tænke sig, at vi skulle gaa tilbage til de gamle Tilstande, hvor visse Folk vare forpligtede til at tage Tjeneste, og visse ikke vare forpligtede dertil — derom kan der jo ikke være Tale. Det meget omtalte Spørgsmaal om Paategning, synes jeg, er fuldstændigt klart for Forstaelsen. Naar en Karl kommer til mig med en Studsmaalsbog, hvori der staar, at han er fæstet til A fra 1ste November 1875 til 1ste Mai 1876, og Karlen siger til mig, at han har opsagt sin Tjeneste og vil lade sig fæste af mig, tager jeg ham uden mindste Betænkelse i min Tjeneste, thi jeg kan ikke paadrage mig noget Ansvar derved. Jeg har ikke mere Ansvar ved denne Leilighed, end jeg har overfor det Forhold, at han havde fæstet sig til en anden Husbond, thi naar Karlen ikke har opsagt sin Tjeneste, maa en Bortfæstelse til en anden Mand blive paa Karlens eget Ansvar. Jeg maa dog bede ærede Medlemmer om ikke at misforstaa mig saaledes, som om jeg vilde fæste Karlen den samme Dag, som han melder sig, jeg fæster ham til 1ste Mai, fra den Tid nemlig, indtil hvilken Paategningen viser, at han er bunden til den anden Husbond. Har han imidlertid ikke opsagt sin Tjeneste er jeg dog lige saa angersløs overfor dette Forhold, som hvis han havde fæstet sig til en anden Husbond, inden han kom til mig, thi derom kan jeg ikke vide Bested, det maa være et Ansvar, som hviler paa Lyendet,